

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență – 2021-2022
1.6 Programul de studii/Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Istoria Bisericească Universală</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. Dr. Pr. Daniel Niță-Danielescu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. Dr. Pr. Daniel Niță-Danielescu						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					36
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	108				
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Nu este cazul
4.2 De competențe	Nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Nu este cazul

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Definirea <i>Istoriei bisericești universale</i> în contextul istoriografiei generale actuale și al celorlalte discipline istorice teologice C2. Formarea și dezvoltarea conștiinței istorice în spiritul dialogului și al dragostei creștine
Competențe transversale	CT1. Cunoașterea istoriei Bisericii creștine pentru a putea răspunde la provocările lumii actuale; CT2. Evidențierea raportului dintre tradiție și înnoire în istoria Bisericii CT3. Însușirea unei cât mai bune cunoașteri a deciziilor bisericești din trecut, valabile și astăzi

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Transmiterea cunoștințelor de <i>Istorie Bisericească Universală</i> necesare studiului teologic în ordinea cronologică a desfășurării evenimentelor și inițierea studenților în aprofundarea acestor cunoștințe prin studiu individual.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: -Să descrie evenimentelor majore din viața Bisericii în raportul lor de la cauză la efect -Să utilizeze cunoștințele dobândite pentru orientarea corectă în domeniul istoriografiei ecclesiastice -Să poată explica rolul formator al unor personalități istorice motivate din credința lor creștină

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Situația Bisericii în perioada Sinoadelor Ecumenice	expunere, conversație (curs interactiv) (în funcție de scenariul epidemiologic se pot face și cursuri online)	10 ore
2. Dezvoltarea culturii și a misiunii Bisericii în secolele VIII-XI.		9 ore
3. Cauzele Schismei		9 ore

Bibliografie**Referințe principale:**

- Viorel Ioniță (coordonator), *Istorie Bisericească Universală*, vol. I, *De la întemeierea Bisericii până la anul 1054*, Manual pentru Facultățile de Teologie din Patriarhia Română, Editura Basilica, 2019.
- Ioan Rămureanu, Milan Șesan, Teodor Bodogae, *Istorie Bisericească universală, vol. I (1-1054)*, ediția a III-a, București, 1987.
- Nicolae Chifăr, *Istoria creștinismului*, vol. I-III, Editura Trinitas, Iași, 2001-2004.

Referințe suplimentare:

- Adrian Gabor, *Biserica și Stat în timpul lui Teodosie cel Mare*, București, 2003.
- Nicolae Bănescu, *Istoria Imperiului Bizantin*, volumele I și al II-lea, București, 2000 și 2003.
- Asterios Gerostergios, *Iustinian cel Mare, sfânt și împărat*, traducere de Ovidiu Ioan, București, 2004.
- Henri-Irénée Marrou, *Biserica în Antichitatea târzie (303-604)*, trad. Roxana Mareș, București, 1999.
- Ioan G. Coman, „Și Cuvântul trup S-a făcut...”, Timișoara, 1993.
- John Meyendorff, *Imperial unity and christian division. The Church 450-680 A. D.*, New York, 1989.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Arianismul. Sinodul I Ecumenic	expunere, conversație (în funcție de scenariul epidemiologic se pot face și seminarii online)	1 oră
2. Erezia pnevmatomahilor. Apolinarismul. Sinodul al II-lea Ecumenic		1 oră
3. Nestorianismul. Sinodul al III-lea Ecumenic		1 oră
4. Monofizismul. Sinodul al IV-lea Ecumenic		1 oră
5. Tulburările produse de nestorianism și de monofizism. Formarea Bisericilor vechi orientale		1 oră
6. Controverse origeniste. Sinodul al V-lea Ecumenic		1 oră
7. Monotelismul. Sinodul al VI-lea Ecumenic. Sinodul Qvinisext		1 oră
8. Iconoclasmul. Sinodul al VII-lea Ecumenic		2 ore
9. Monahismul, viața creștină, arta și cultul în secolele IV-IX		1 oră
10. Popoare creștinate în Apus		1 oră
11. Popoare creștinate de Bizanț. Activitatea Sfinților Chiril și Metodie		1 oră
12. Cultura teologică în răsărit și în Apus		1 oră
13. Schisma cea Mare		1 oră

Bibliografie

- Ioan Rămureanu, *Sinodul I ecumenic de la Niceea din 325. Condamnarea ereziei lui Arie. Simbolul niceean*, în „Studii Teologice”, nr. 1-2, 1977.
- Aurel Jivi, *1600 de ani de la Sinodul II ecumenic. Valoarea ecumenică a Simbolului niceo-constantionpolitan*, în „Studii Teologice”, nr. 7-10, 1981.
- I. Mihălcescu, *Sinodul al III-lea ecumenic ținut la Efes în 431*, ediția a II-a, București, 1927 (reeditare 2006).
- Teodor M. Popescu, *Importanța istorică a Sinodului al IV-lea ecumenic*, în „Ortodoxia”, nr. 2 - 3, 1951.
- Dumitru Stăniloae, *Definiția dogmatică de la Chalcedon*, în „Ortodoxia”, nr. 2-3, 1951-
- Milan Șesan, *Despre Bisericile orientale necalcedoniene*, în „Mitropolia Ardealului”, nr. 7-8, 1969.
- Ioan G. Coman, *Probleme dogmatice ale Sinodului V ecumenic*, în „Studii Teologice”, nr. 5-6, 1953.
- Viorel Ioniță, *Sinodul VI ecumenic și însemnătatea lui pentru ecumenismul actual*, în „Studii Teologice”, nr. 5-8, 1978.
- Vasile Loichiță, *Hotărârile și definițiile dogmatice de credință ale celor șapte sinoade ecumenice*, în „Mitropolia Banatului”, nr. 1 -2, 1959.

- Dumitru Stăniloae, *Hristologia Sinoadelor*, în „Ortodoxia”, nr. 4, 1974.
- André Grabar, *Iconoclasmul bizantin*, traducere de Daniel Barbu, București, 1991.
- Aurel Jivi, *Sinodul al VII-lea ecumenic*, în „Mitropolia Moldovei și Sucevei”, nr. 5, 1987.
- N. Chifăr, *Sinodul al VII-lea ecumenic, moment marcant al încheierii dogmelor hristologice*, în „Altarul Banatului”, nr. 7-9, 2000.
- Ovidiu Drimba, *Istoria culturii și civilizației*, vol. 2, București, 1987.
- Hélène Arhweiler, *Ideologia politică a Imperiului Bizantin*, traducere de Cristina Jinga, postfață de Nicolae Șerban Tanașoca, București, 2002.
- Louis Bréhier, *Civilizația bizantină*, traducere de Nicolae Spinescu, București, 1994.
- Jacques Le Goff, *Civilizația occidentului medieval*, traducere de Maria Holban, București, 1970.
- Vaarlam Merticariu, „Împărați bizantini monahi” în vol. *Priveghind și lucrând pentru mântuire*, Editura Trinitas, Iași, 2000.
- Alexandru-Florin Platon, Laurențiu Rădvan (editori), *De la Cetatea lui Dumnezeu la Edictul din Nantes. Izvoare de istorie medievală (secolele V-XVI)*, Iași, 2005.
- Francis Dvornik, *Slavii în istoria și civilizația europeană*, traducere de Diana Stanciu, București, 2001.
- Gheorghe Petraru, „Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura...” *O istorie a misiunilor creștine*, Iași, 2014.
- Milan Šesan, *Ortodoxia în trecutul Europei Centrale*, în „Studii Teologice”, nr. 1-2, 1950.
- Asterios Gerostergios, *Sfântul Fotie cel Mare*, traducere de Marius Popescu, București, 2005.
- Dumitru Stăniloae, *Motivele și urmările dogmatice ale schismei*, în „Ortodoxia”, nr.2-3, 1954

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Feed-back pozitiv, din partea absolvenților și a angajatorilor, privind calitățile, competențele și abilitățile dobândite.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participarea la curs în proporție de 50%	Examen scris	Suma notelor pe subiecte
10.5 Seminar/ Laborator	Participarea la seminarii în proporție de 70%		
10.6 Standard minim de performanță			
x			

Data completării

01.10.2021

Semnătura titular de curs

Lect. Dr. Pr. Daniel Niță-Danielescu

Semnătura titular de seminar

Lect. Dr. Pr. Daniel Niță-Danielescu

Data avizării în Departament

05.10.2021

Semnătura Director Departament

Str. Cloșca 9

Iași 700066

Secretariat: Tel. 0232 201328; 0232 201102 int. 2424 sau 2423

Fax : 0232 258430, 0332 816723